

Matadors personer, Maren Løkkegaard

En af de helt centrale figurer i Matador, Maude Varnæs, bankdirektørens svagelige og pivede hustru, har sit forbillede i en virkelig person i Roskilde, nemlig Maren Løkkegaard, som var hustru til oberstløjtnant C.F. Løkkegaard, klosterforvalter på Roskilde adelige Jomfrukloster. Lise Nørgaard var bedste veninde til en datter af familien Løkkegaard og kendte derfor Maren Løkkegaard godt. Fru Løkkegaard var efter Lise Nørgaards beskrivelse en såkaldt "liggedame", der stillet over for hverdagens små fortrædeligheder ofte ville gå op og lægge sig i afmagt.

Oberstløjtnant Løkkegaard var i 1944 blevet amtsleder for modstandsbevægelse i Region 5, hvor der i perioden fandt betydelige engelske våbenedkastninger sted. Flere modtagegrupper i området var imidlertid blevet optrevet, efter at være blevet stukket til tyskerne af en ung dansk kvinde, Marianne Lund. En dag sidst i november opsøgte hun oberstløjtnant Løkkegaard, som dog ikke var hjemme, men nogle dage senere, fredag d. 1. december 1944 stormede Gestapo Roskilde Adelige Jomfruklosters forvalterbolig i Algade 31, den nuværende aftenskolebygning.

Det lykkes imidlertid oberstløjtnanten at flygte ud af bagindgangen og gennem klosterhaven, hvor han sprang over klostermuren, der hvor Roskilde Bibliotek ligger i dag. Resten af krigen tilbragte Løkkegaard i København. Også Løkkegaards søn, Knud Løkkegaard slap bort og gemte sig hos Lise Nørgaards familie, da han var en god ven af Lise Nørgaards bror. Om aftenen var der i det Nørgaardske hjem stor bekymring for, hvorledes Maren Løkkegaard nu skulle klare sig i denne vanskelige situation.

Men lige som Maude Varnæs pludselig vågner op til dåd, da den jødiske hr. Stein er på flugt for tyskerne og har behov for hendes hjælp, så sker der en pludselig forvandling med Maren Løkkegaard til en stærk og handlekraftig kvinde.

Næste formiddag fik Lise Nørgaards bror et telefonopkald fra Maren Løkkegaard på klosteret. Hun bad ham om at møde hende bagerst i klosterhaven i al ubemærkethed og om at medbringe en af hans fars lastbiler og så mange kasser, han kunne skaffe. I den store klosterhave udpegede hun, hvor hele regionens våbenlager lå skjult inde mellem nogle buske, og sammen lagde de våben, håndgranater og ammunition i kasser, som blev anbragt på lastvognen. Men hvor skulle man gøre af modstandsbevægelsens dyrebare last?

Maren Løkkegaard besluttede hurtigt, at kasserne skulle gemmes i klosterets kælder. Så resten af krigen kom de adelige frøkener – uden at vide af det – til at sove lige oven på modstandsbevægelsens våbenlager.

Lise Nørgaards bror foreslog, at Maren Løkkegaard herefter skulle flygte til Sverige, men det ville hun ikke høre tale om. Hun bad om i stedet at blive kørt hen til Sankt Maria Hospital, hvor hun straks blev ikklædt nonnedragt, og resten af krigen tilbragte hun med at pleje de syge, som om hun aldrig havde bestilt andet.

Selv om der var ringe ydre lighed mellem Maren Løkkegaard og figuren Maude Varnæs, fortæller Lise Nørgaard, at hun har brugt mindet om denne levende person, som hun selv kendte godt og har villet ære med sin fortælling, til at skabe historien om bankdirektørfruen i tv-serien; en pylret person, som stillet over for en virkelig udfordring bliver et helt nyt menneske.

Søren Lyder Jacobsen, Klosterforvalter, november 2012.

Kilder:

Lise Nørgaard, "Et liv med Matador", DR, København 2003, p. 89 p.

Henning Bjørn Larsen, "Våbenedkastninger i "Region V - Roskilde Amt" under Anden Verdenskrig", ROMU 2006, Roskilde Museum, p. 89 pp.